

24.3.2020

Perustiedot		
Hankkeen nimi (HE/asetus/strategia; suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi)	Hallituksen esitys merilain muuttamisesta (alusten kaksoisrekisteröinnin salliminen eräissä tapauksissa)	
Toimielimen/strategian tyyppi	-	
VAHVA-numero	VN/6872/2020	
Hankeikkuna-tunniste	LVM015:00/2020	
Aikataulu		
Hankkeen asettamispäivä		
Hankkeen toimikausi		
Etapit	<i>Toimenpide</i>	<i>Arvio aikataulusta</i>
<i>suunnitteilla</i>	Hanke alkaa	Huhtikuu 2020
	Arviomuistio mahdollisista säädösvalmistelutarpeista	
	Johtopäätökset esivalmistelusta	Toukokuu 2020
	Kuulemistilaisuus	Varustamoita, merenkulun työntekijäjärjestöjä ja muita merenkulun sidosryhmiä kuullaan valmistelun aikana sekä HEn lausuntokierroksella.
	Dispositio HE:stä/asetuksesta	
	Luonnos taustasta (johdanto, nykytila, valmistelu)	Toukokuu 2020
	Pykäläluonnokset ja säädösperustelut	Kesäkuu 2020
	Luonnos vaikutusten arvioinneista	Kesä-heinäkuu 2020
	Luonnos säätämisyjärjestyksestä	Kesä-heinäkuu 2020
	HE/asetus-luonnoksen johtoryhmäkäsittely ennen lausuntokierrosta	Elokuu 2020
<i>käynnissä</i>	HE/asetus -luonnos lausuntokierroksella	Elo-syyskuu 2020
	Lausuntotiivistelmä	Syyskuu 2020
	Osaston johtoryhmän puolto	Lokakuu 2020 laintarkastuksen jälkeen
	Virkamiesjohtoryhmä	Lokakuu 2020
	Ministerin hyväksyntä	Loka-marraskuu 2020
	Ministryöryhmä	

<i>päättynyt</i>	Laintarkastus	Syyskuu 2020
	Laintarkastuksen aiheuttamat muutokset tehty	Syys-lokakuu 2020
	Rahakuntakäsittely	-
	Valtioneuvostokäsittely	Marraskuu 2020
	Eduskuntakäsittely alkaa	Marraskuu 2020
	TP vahvistaa lain	Maaliskuu 2021
	Lain/asetuksen voimaantulo	1.4.2021

Kuvaus	
Asiasanat	Merenkulku, aluksen rekisteröinti, merenkulun elinkeinopolitiikka
Tavoitteet	Merilain (674/1994) mukaan alusten kaksoisrekisteröinti ei ole Suomessa tällä hetkellä mahdollista. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa se, että ulkomaisessa omistuksessa oleva Suomeen bareboat-rahtaus sopimuksella rahdattu alus voitaisiin hyväksyä suomalaiseksi ja merkitä Suomen rekisteriin, vaikka se jäisi omistusoikeuden osalta samanaikaisesti myös toisen valtion alusrekisteriin.
Nykytilanne tai lähtökohdat (miksi hanke on käynnistetty?)	<p>Kansainvälisesti alus saa pääsääntöisesti olla rekisteröitynä vain yhden valtion alusrekisteriin. Tästä poiketen bareboat-rahtaus -tapauksissa eli tapauksissa, joissa alus vuokrataan rahtaaajalle ilman miehistöä, rajoitettu kaksoisrekisteröinti on kuitenkin mahdollista. Bareboat-rahtauksessa rahtaaaja maksaa aluksen omistajalle bareboat-vuokran ja miehittää ja varustaa aluksen omalla kustannuksellaan. Rahtaaaja vastaa aluksen kaupallisesta ja merenkulullisesta johtamisesta. Kaksoisrekisteröinti on järjestely, jolla bareboat-rahdatun aluksen omistus- ja käyttörekisteröinti jaetaan kahden valtion välillä. Alus rekisteröidään omistuksen osalta yhden valtion rekisteriin ja käytön osalta toisen valtion rekisteriin. Tällöin alus kulkee käyttörekisterimaan lipun alla, sillä on kyseisen valtion kansallisuus ja sillä noudatetaan kyseisen maan esimerkiksi miehitystä koskevia säännöksiä. Omistuksen osalta alus säilyy bareboat-vuokralleantajan kotimaan alusrekisterissä (esimerkiksi aluskiinnitys ja yhtiöverotuskysymykset kyseisen maan säännösten mukaan).</p> <p>Merilain mukaan alusten kaksoisrekisteröinti ei ole Suomessa tällä hetkellä mahdollista. Ulkomaisessa omistuksessa oleva alus voidaan bareboat – rahtaus sopimuksen perusteella hyväksyä suomalaiseksi ja merkitä Suomen alusrekisteriin. Tällöin se on kuitenkin aina poistettava toisen valtion alusrekisteristä siksi ajaksi, kun se on rekisteröitynä Suomeen.</p>

	Hankkeen tarkoituksena on muuttaa lainsäädäntöä siten, että aluksen kaksoisrekisteröinti olisi mahdollista niissä tapauksissa, joissa ulkomainen alus, joka on omistusoikeuden osalta rekisteröity toisen valtion alusrekisteriin, rahdataan bareboat-rahtaussopimuksen nojalla Suomeen. Hankkeessa arvioidaan merilain muutostarpeiden lisäksi tarvetta muuttaa myös muuta lainsäädäntöä kuten alusrekisterilakia (512/1993) ja aluskiinnityslakia (211/1927) kaksoisrekisteröinnin mahdollistamiseksi.
Vaikutukset ja hyödyt	Kaksoisrekisteröinnin sallimisella edellä kuvatuissa tapauksissa arvioidaan olevan myönteisiä vaikutuksia merenkulkuelinkeinoon. Suomen lipun alle voitaisiin saada uutta tonnistoja, joka loisi työpaikkoja suomalaisille merenkulkijoille. Varustamoille kaksoisrekisteröinnin mahdollistaminen edellä kuvatusti lisäisi joustavuutta varustamotoiminnassa ja parantaisi alushankinnan rahoitusmahdollisuuksia.
Tiivistelmä (enint. 350 merkkiä)	Merilain mukaan aluksen kaksoisrekisteröinti ei ole tällä hetkellä mahdollista. Hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa aluksen kaksoisrekisteröinti niissä tapauksissa, joissa ulkomainen alus, joka on omistusoikeuden osalta rekisteröity toisen valtion alusrekisteriin, rahdataan bareboat-rahtaussopimuksen nojalla Suomeen (ns. bareboat-in –tapauksissa).
Tilannekuvaus	Hankkeen vaikutuksia on arvioitu alustavasti sidosryhmiä kuullen. Käynnistetään hanke lainsäädännön muuttamiseksi.

Yhteydet	
Suhde hallitusohjelmaan; toimenpidealue	<i>Kestävän talouden Suomi</i>
	<i>Hiilineutraali ja luonnonmonimuotoisuuden turvaava Suomi</i>
	<i>Suomi kokoaan suurempi maailmalla</i>
	<i>Turvallinen oikeusvaltio Suomi</i>
	<i>Elinvoimainen Suomi</i>
	<i>Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi</i>
	<i>Oikeudenmukainen, osallistava ja mukaan ottava Suomi</i>
	<i>Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi</i>
	<i>Muu hallinnonalan keskeinen lainvalmisteluhanke</i>
HE/asetus ei liity hallitusohjelmaan	x
Ylätason hanke (Hankeikkuna-tunnus)	

Hanke liittyy lainsäädäntöön	Kyllä
Hanke liittyy talousarvioon	-

Käsittely	
Kiireellinen	-
Budjettilaki	Ei
KUTHANEK	-
Lainsäädännön arviointineuvosto	
OKV:n tarkastus	
Hallituksen esityksen numero	(täytetään Hankeikkunassa)
Eduskunnan vastauksen numero	(täytetään Hankeikkunassa)
Säädösnumero	(täytetään Hankeikkunassa)

Henkilöt ja työryhmät			
Vastuuhenkilö (Hankeikkunassa)	Tiina Ranne		
Yhteyshenkilö (Hankeikkunassa)	Tiina Ranne		
Työryhmät	<i>Nimi</i>	<i>Toimikausi</i>	<i>Jäsenet</i>

Taloustiedot	
Budjetti (€)	Tehdään virkatyönä
Työmääräarvio (htv)	-
Rahoitusmomentti	

Linkit	
Linkin nimi ja www-osoite hankeikkunalinkki, selvitykset, tutkimukset, EU- ja kv-materiaali, muuta	

Vastuuvirkamiehet	
Vastuuyksikkö	PPE
Vastuullinen yksikön päällikkö	Sini Wirén
Vastuuvirkamies	Tiina Ranne
Tukivirkamies	Sirkku Jaakkola (Traficom)
Säädöksen tekninen valmistelija	Tarja Itäniemi

Viestintä	
Viestintä ja vuorovaikutus	Lausuntokierroksen, VN-esittelyn ja lain hyväksymisen yhteydessä tarvittaessa verkkotiedote.

Sidosryhmätoiminta	
Asianosaisten kuuleminen	Sidosryhmäkonsultointi hankkeen kuluessa sekä lausuntokierros HE-esityksestä.
Muu vuorovaikutus	

Jälkiarviointi	
Arvioinnin alustava toteuttamisajankohta	Lakimuutosten vaikutuksia seurataan osastolla ja Liikenne- ja viestintävirastossa.
Jälkiarviointia ei toteuteta	

Muuta	
Raportointi	Yksikön johtaja raportoi säännöllisesti hankkeen etenemisestä osaston johtoryhmässä. Osastopäällikkö raportoi hankkeen etenemisestä tarvittaessa virkamiesjohtoryhmässä.
Huomautuksia	
Päivämäärä	

Säädöshankepäättöksen käsittely	
Osaston johtoryhmän puolto	27.3.2020
Virkamiesjohtoryhmän puolto	1.4.2020
Ministerin johtoryhmän tai ministerin hyväksyntä	6.4.2020